

HELSINKI REGION INFOSHARE -OHJAUSRYHMÄN KOKOUS 4/2017

Aika	Maanantai 4.9.2017 klo 13-15
Paikka	Helsingin kaupunginkanslian kaupunkitutkimus ja -tilastot -yksikkö
Osallistujat	Timo Cantell, Helsinki, pj Ari Jaakola, Helsinki Teuvo Savikko, Espoo (klo 14 eteenpäin) Petri Lintunen, Espoo (este) Henrik Lönnqvist, Vantaa (este) Elina Parviainen, Vantaa Liisa Sarvimäki-Paananen, Kauniainen Marja Pirttivaara, Sitra (este) Pekka Koponen, Forum Virium Helsinki (este) Ville Meloni, Forum Virium Helsinki (este) Hami Kekkonen, Helsinki, siht. Outi Hermans, Helsinki (etänä) Tanja Lahti, Helsinki Kaisa Sibeliuss, 6Aika Avoin data Helsinki Jaana Suonsaari, 6Aika Avoin data Espoo Arja Nyrhinen, 6Aika Avoin data Vantaa (este)

KÄSITELLYT ASIAT

1 EDELLISEN KOKOUKSEN MUISTIO

Hyväksyttiin edellisen, 8.5.2017 pidetyn kokouksen muistio. Muistio julkaistaan [HRI:n sivuilla](#).

2 VUODEN 2017 TOIMENPITEIDEN JA BUDJETIN TOTEUMA

Käytiin läpi edeltävinä kuukausina toteutuneita data-avauksia ja muita toimenpiteitä kaupungeittain sekä budjetin toteuma.

Helsingissä keskustellaan yhteistyöstä IT-kokonaisarkkitehtuuryössä kaupunginkanslian tietotekniikka- ja viestintäosaston kanssa. Kokonaisarkkitehtuurin ja prosessien mallinnusta varten on olemassa VM:n tarjoama www.arkkitehtuuripankki.fi-palvelu. Helsingissä on palaveri tähän liittyen ensi viikolla. Vantaalla ja Espoossa on samansuuntaisia suunnitelmia kuin Helsingissäkin.

Espoossa on käynnissä projekti, jossa selvitetään EU:n uuden tietosuojasetuksen vaikutuksia datan avaamiseen.

Helsingissä on käynnissä uusien datankeruutapojen, kuten sensorien tai joukkoistamisen, kokeilu, jossa kerätään ilmanlaatu dataa. Kokeilun tulokset julkaistaan vuoden loppupuolella ja se on aiheena joulukuun avoimen datan avokonttorissa.

Tuoreimpia data-avauksia ovat mm. [Espoon palauterajapinta](#), [Vantaan tulevaisuuskyselyn vastaukset](#), [pääkaupunkiseudun väestöennuste](#), [Helsingin koulurekisteri](#) ja [luontotietojärjestelmä](#) sekä [kuvakartta](#), [kiinteistökartta](#) ja [kantakartta](#). Monia aineistoja on myös päivitetty ja täydennetty tuoreimmilla tiedoilla.

Avoimen datan avoimet konttorit jatkuvat syyskaudella kerran kuukaudessa ja aina teemallisina. Myös viestintää ollaan jatkettu tuttuun tapaan HRI:n sivuilla ja some-kanavissa. Twitterin kävijämäärät ovat suurimmassa kasvussa, mutta myös Facebook-tykkääjämäärät sekä istuntojen määrä hri.fi-sivuilla ovat hieman kasvaneet. Open Knowledge Finlandin kanssa yhteistyössä luotuun Meetupin [Open Data Finland](#) -ryhmään on liittynyt jo yli 650 henkilöä. HRI markkinoi ryhmässä erityisesti avoimen datan avokonttoreita.

Syksyllä tehdään yhteistyötä mm. avoindata.fi:n kanssa mm. yhteisten tietomallien osalta sekä Metropolia Ammattikorkeakoulun kanssa kurssiyhteistyötä. Talvelle ei ole tiedossa Apps4Finlandin kaltaista sovelluskilpailua, mutta HRI on kevyellä panoksella mukana muutamassa hackathonissa.

Suomi 100 vuotta -juhlavuoden ohjelmaan on tehty omin voimin pieni, avointa dataa hyödyntävä visualisointi, joka kuvaa muuttoliikettä maakunnista Helsinkiin ja pääkaupunkiseudulle viimeisten sadan vuoden ajalta. Visualisointi on viittä vaille valmis, ja se julkaistaan piakkoin.

Budjetin toteuma on nyt 12 650 euroa (21,1 %). Tälle vuodelle varattiin tekniseen konsultointiin 35 000 euroa. Koska kumppanikoodarit ovat koko vuoden ajan ylläpitäneet hri.fi:tä ja hri.fi:n siirto uudelle alustalle on mahdollista tehdä 6Aika-rahalla, tekniseen konsultointiin ei tänä vuonna kulu rahaa. Tekniseen konsultointiin varattua rahaa olisi siis syytä uudelleenallokoida esim. viestintään. Ohjausryhmälle ehdotettiin seuraavia käyttökohteita:

- Teetetään ulkopuolisella palveluntarjoajalla hri.fi-sivuston Google Analyticsista, sosiaalisesta mediasta (Facebook, Twitter, LinkedIn, Sharepoint) ja uutiskirjeen analytiikasta kertyvän datan läpikäynti ja johtopäätökset. Lisäksi kokeillaan maksullisia some-mainoksia. Jaetaan parhaat käytännöt muillekin.
- Teetetään pari vuotta sitten tehdyn [HRI-videon](#) tapainen piirrosvideo, jossa kerrotaan mahdollisimman selkeästi, mikä on avoin rajapinta ja miksi se kannattaa tehdä.

Ohjausryhmän paikalla olleet jäsenet kannattivat näitä ideoita. Lisäyksenä käyttäjäanalyysiin ehdotettiin some-strategian laadintaa. Rajapinta-videosta puolestaan toivottiin kahta eri versiota: tiivistä n. 30 sekunnin esitystä sekä vähän syvemmälle menevää kolmeminuuttista versiota. Tanja laittaa koko ohjausryhmälle vielä sähköpostikyselyn tekniseen konsultointiin varatun rahan uudelleenallokoinnista. Ensi vuonna 6Aika-resursseja ei ole enää käytettävissä, joten tekniseen konsultointiin kannattaa budjetoida ensi vuodelle rahaa aiempien vuosien tapaan.

3 6AIKA-AVOIN DATA -TILANNEKATSAUS

Käytiin läpi 6Aika Avoin data -kärkihankkeen tilanne ja tulevat toimet pääkaupunkiseudun kaupunkien osatoteutusten osalta.

Helsingissä ja Turussa [tarjotaan kumppanikoodarien osaamista suoraan yrityksille](#). Yritys voi maksutta kutsua koodarin 0,5-1 päivän vierailulle konsultoimaan yritystä avoimen datan käytössä. Helsinkiin tuli kuusi hakemusta. Lisäksi Helsinki on teettämässä unity-muunnosta kaupungin 3D-mallista. Helsinkiin hankitut kaksi DataBusiness Challenge -kokeilua ovat loppusuoralla, ja niiden tekijöiden kirjoittamat blogaukset työn alla.

Espoossa on käynnissä yllä mainittu selvitystyö EU:n uuden tietosuoja-asetuksen vaikutuksista datan avaamiseen. 6Aikassa toteutettavista rajapinnoista kolme (tapahtumarajapinta, palauterajapinta sekä resurssienvarausrajapinta) on jo valmiita ja neljäs (pääsraajapinta) työn alla.

Vantaalla on käynnissä valmistelu toimialojen kanssa käytävästä datan ja rajapintojen avaamisen keskustelusta. 6Aikassa toteutettavista rajapinnoista päätös- ja resurssienvarausrajapinnat etenevät ja keskustelu palauterajapinnan toteuttamisesta jatkuu. Tapahtumarajapintaa ei Vantaalla todennäköisesti saada toteutettua.

Kuutoskaupunkien yhteistä avointen rajapintojen hallintamallia työstetään nyt Forum Viriumin johdolla yhteistyössä kuutoskaupunkien tietohallintojohtajien / -päälliköiden kanssa. Ensimmäinen palaveri aiheesta pidettiin 25.8.

13.9. järjestetään Helsingissä [hakuinfotilaisuus](#) 6Aikan seuraavista teemoista.

4 6AIKA-DATAPORTAALIKOODIN KÄYTTÖÖNOTTO HRI.FI-PALVELUSSA

6Aika Avoin data ja rajapinnat -hankkeessa luotu dataportaalikoodipohja on lähes valmis käyttöönotettavaksi. Uutta koodipohjaa on tarkoitus testata HRI:n toimesta syyskuun aikana ja edetä sen myötä varsinaiseen käyttöönottoon. Syksyn aikana ohjausryhmän tulee päättää, millä toimintamallilla hri.fi-verkkopalvelua jatkossa ylläpidetään ja jatkokehitetään.

Dataportaalipohjan toteuttavan Gofore Oy:n työ on nyt loppusuoralla - työlistalla on enää viimeistelyjä, graafisen ulkoasun toteutus sekä virheiden korjaamista. HRI:n osalta on tarkoitus saada beta-instanssi pystytettyä syyskuun aikana. Uudelle alustalle siirretään koneellisesti aineistojen metatiedot, artikkelit sekä sovellusgallerian sisältö. Staattisten ohjesivujen ym. osalta siirto tehtäneen käsin, sillä uuden dataportaalin rakenne on hieman erilainen kuin nykyisen hri.fi:n.

Dataportaaliiin tulee myös uutta sisältöä, kuten datan hyödyntämisen työkaluja. Englanninkielinen sivusto tulee olemaan nykyistä laajempi. Lisäksi staattisia sisältöjä pyritään kääntämään mahdollisimman paljon ruotsiksi. Käännöstyön kustantaa Oulun 6Aika-osahanke.

Dataportaaliiin testi-instanssi on osoitteessa <https://generic-qa.dataportaaali.com/fi/>.

5 DATAN AVAAMISEN TOIMINTAMALLI JA RESURSOINTI PÄÄKAUPUNKISEUDULLA

HRI:n tämän vuoden toiminta- ja taloussuunnitelmaan on kirjattu, että pääkaupunkiseudun kaupunkien datan avaamisen prosessia ja resursointia selkeytetään ja kuvataan. HRI-palvelu on ollut osa pääkaupunkiseudun kaupunkien toimintaa jo vuodesta 2014 alkaen, mutta datan avaamisen toimintamallia, datojen jakelutapoja ja resursointia on tärkeää selkeyttää, jotta toiminta olisi vahvemmin osa kaupunkien normaalitoimintaa.

Pääkaupunkiseudulla on ollut datan avaamiseen viime vuosina hyvät resurssit käytössä 6Aika Avoin data -hankkeen myötä. 6Aika-hanke on päättymässä tämän vuoden lopussa, joten on tärkeää varmistaa, että avoimen datan toiminta jatkuu vakaalla pohjalla vuodenvaihteen jälkeen.

Helsingissä HRI:n projektipäällikkö (Tanja) ja suunnittelija (Hami) jatkavat ensi vuonna töitään kuten aiemminkin. Helsingissä tarvetta on eniten ohjelmointitaitoiselle henkilölle. Espoossa on työn alla datan avaamisen prosessikaavio, ja datan avaamista tullaan jatkamaan siellä sen sekä Espoon tarinan mukaan. Yhteyshenkilönä Espoossa on ensi vuonnakin Jaana Suonsaari. Vantaalla 6Aikan loppuminen ei ole yhtä suuri muutos kuin Helsingissä ja Espoossa, sillä siellä 6Aika-työhön ei ole palkattu erillisiä projektityöntekijöitä. Elina Parviainen jatkaa datan avaamisen edistämistä aiempaan tapaan, ja Arja Nyrhinen on mukana ainakin sivistystoimen rajapintatyössä.

Kauniaisissa datan avaaminen jatkuu samalla mallilla kuin nykyin - tavoitteena on avata muidenkin pks-kaupunkien avaamat keskeisimmät aineistot. Yhteyshenkilönä jatkaa Liisa Sarvimäki-Paananen. Sovittiin, että järjestetään tapaaminen, jossa käydään läpi Kauniaisten mahdollisia tulevia data-avauksia.

6 HRI:N SIDOSRYHMÄANALYYSI

HRI:n tämän vuoden toiminta- ja taloussuunnitelmaan on kirjattu, että HRI:n nykyiset kumppanuudet arvioidaan ja tarpeen mukaan rakennetaan uusia kumppanuuksia. Tiedon avaamisen ja hyödyntämisen kentässä on lukuisia toimijoita, mutta HRI:n on rajallisten resurssiensa johdosta tärkeää tunnistaa keskeisimmät sidosryhmät ja panostaa niihin päästääkseen toiminnassaan eteenpäin.

Kokouksessa käytiin sidosryhmäluetteloa läpi. Tanja lähettää sähköpostitse ohjausryhmän jäsenille linkin luetteloon. Sovittiin, että jokainen käy luetteloa omalta osaltaan läpi ja täydentää ja päivittää tietoja tarpeen mukaan.

Luettelossa on yrityksistä vain ne, joiden kanssa HRI on tehnyt yhteistyötä. 6Aikan toimesta on tehty pidempi lista 6Aikan puitteissa tehdyistä yhteydenotoista yrityksiin.

7 AJANKOHTAISET ASIAT JA TAPAHTUMAT

- 7.9. Metropolian Application Development Project -kurssiyhteistyö käyntiin
- 14.9. Hel<3Dev: [Avointa muotoilua avoimella datalla ja koodilla](#)
- 20.-21.9. [Mindtrek](#) Tampereella
- 5.10. Hel<3Dev: Energiankulutusdatat
- 2.11. Hel<3Dev: 6Aika Avoin data -hankkeen tulokset
- 16.11. Avoin data -koulutusta kaupunkien työntekijöille
- 20.-22.11. [Nordic Open Data Forum](#)
- 14.12. Hel<3Dev: Ilmanlaatu dataa sensoreilla ja IoT-kokeiluun (tbc)
- [Helsingin kaupungin tietosuojalinjaukset](#)

8 MUUT ASIAT

Toukokuun ohjausryhmän tapaamisessa keskusteltiin avoimen datan aihepiiristä mahdollisesti tehdyistä opinnäytetöistä. Finnasta löytyy hakusanalla "avoin data" yli tuhat opinnäytetyötä. Kaupunkitilastot ja -tutkimus -yksikön informaattikko kartoittaa näitä ja etsii HRI:n kannalta mielenkiintoisimpia opinnäytetöitä.

Kaupunkien ensi vuoden maksusuudet ovat samansuuruiset kuin ovat aiempinakin vuosina olleet.

9 SEURAAVAT KOKOUKSET

Seuraavat kokoukset on sovittu pidettävän

- ma 30.10.2017 klo 13:00–15:00
- ma 11.12.2017 klo 13:00–15:00

Lokakuun kokous sovittiin pidettävän työpajamaisesti vuoden 2018 toimintaa suunnitellen.